

СТАНОВИЩЕ

от

Доц.Калина Гочева Андреевска , дф

Катедра „Физикохимия“,
Факултет по Химия и Фармация,
СУ „Свети Климент Охридски“, гр. София

Относно дисертационен труд на тема: „Свързано със здравето качество на живот при пациенти с васкулити, асоциирани с антинеутофилни цитоплазмени антитела, провеждащи биологично лечение“, представен за публична защита пред научно жури за присъждане на образователна и научна степен "доктор" по професионално направление 7.3 Фармация, научна специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията

Автор на дисертационния труд: маг.-фарм. Цветомир Марио Делийски, асистент към Катедра „Физикохимия“, Факултет по Химия и Фармация, СУ „Свети Климент Охридски“, гр. София, докторант на самостоятелна подготовка

Научни ръководители: Доц. д-р Емил Христов, дф и Доц. д-р Любомир Маринчев, дм

Дисертационният труд е с обем от 154 страници и съдържа 33 фигури, 42 таблици, 2 снимки и приложения. Включва въведение, литературен обзор, цел и задачи, материали и методи, резултати от собствени проучвания и анализи, обсъждане на резултатите, заключение, изводи, библиография. Работата е конструирана последователно и логично.

Оригиналеност и значимост на разработката: За първи път в България се провежда систематично проучване на болни с васкулити, асоциирани с антинеутофилни цитоплазмени антитела, провеждащи биологично лечение. За първи път в България се прави ретроспективен анализ на еволюцията на заболяването при пациенти с васкулити, асоциирани с антинеутофилни цитоплазмени антитела чрез стратификация и оценка на клинична активност, измерена чрез скала за активност на васкулити BVAS – Persistent points. За първи път в България се измерва свързано със здравето качество на живот (HRQoL) при пациенти с васкулити, асоциирани с антинеутофилни цитоплазмени антитела, преди и след провеждане на биологично лечение чрез използването на общи инструменти

Задълбоченият литературен обзор по темата базиран върху PRISMA включва 468 източника. В работата е направен обстоен литературен преглед по темата,. Той ни въвежда в съвременните познания по проблема и посочва мотивите за настоящия труд. Демонстрира се компетентност, задълбоченост по проблема и уменията на дисертанта за работа с литературни източници.

Целта на разработката е дефинирана ясно и точно и отговаря на заглавието. От обзора и целта произтичат и съответните шест поставени задачи. Решението на задачите изисква познания и умения в областта на ревматологията и системните васкулити. Формулираните цел и задачи на дисертационния труд и тяхната реализация,

съответстваща на поставената цел, са позволили на маг.фарм.Делийски да развие отлично избраната тема.

Материал и методи: Разработен е оригинален протокол и дизайн на неинтервенционално, обсервационно, проспективно/ретроспективно проучване за измерване на свързано със здравето качество на живот при българска популация от пациенти с васкулити асоциирани с антинеутрофилни цитоплазмени антитела, преди и след провежданена биологично лечение. Използвани са лицензираните софтуерни продукти, основаващи се на т.н. инженерни модели Model-driven Engineering-MDE.

Резултати от собствените проучвания и анализи: Получените резултати са представени и онагледени, с подчертани статистически зависимости, като напълно обхващат всички поставени задачи от дисертанта. Представени са в шест глави – представителност и демографски характеристики на анализирания кохорта пациенти; клинични характеристики на изследваната група; оценка на здравния статус чрез инструмента EuroQol 5D-5L преди и след провеждане на биологично лечение с rituximab; оценка на здравния статус чрез инструмента SF-36v2 Health Survey преди и след провеждане на биологично лечение. От оценката на здравния статус чрез инструмента SF-36v2 Health Survey преди провеждане на биологично лечение и след провеждането му става ясно, че преди лечението по нито един от елементите, формиращи свързаното със здравето качество на живот респондентите не се определят в нормално и/или добро здраве и не попадат в групата на здравите от общата популация, като най-лоши са резултати във физическото функциониране, емоционалното състояние и усещането за общо здраве. След лечението с биологичния ЛП, обобщените резултати за свързаното със здравето качество на живот по двата основни домейна – физическа и психическа компонента са впечатляващи, като става ясно, че измереното качество на живот през двата критерия при 75% от пациентите е над нормите за общата популация. Лечението с Rituximab се реимбурсира само при болни с Грануломатоза на Вегенер. Получаване на добро ниво на реимбурсиране и на лечението с биологични продукти на другите две заболявания - Микроскопски полиангиит и Еозинофилна грануломатоза с полиангиит (Синдром на Чърг-Щраус) ще осигури достъп до съвременно и ефективно лечение и на тази група болни.

В разделът обсъждане авторът успешно анализира резултатите от собственото проучване.

В дисертацията са систематизирани 11 извода в отговор на поставените задачи.

Представеният автореферат отговаря на изискванията. Формулираните изводи и приноси съответстват на постигнатите резултати. Проучването обогатява познанията на медицинските специалисти за симптоматиката при ААВ, дължаща се на ментални, физически и социални фактори. То потвърждава и предрегистрационните данни за ефикасност, че лечението с Rituximab е най-добрата терапевтична алтернатива в настоящата ревматологична практика за лечение на ААВ.

Във връзка с дисертационния труд са представени 2 публикувани научни статии в български списания, едното от които се реферира в Scopus, 3 участия в чужбина, като

докладите са публикувани в списанието Arch Balk Med Union., рефирирано в Scopus и 2 участия с доклади на научни форуми у нас с международно участие.

Казаното дотук ми дава основание убедено да предложа на уважаемите членове на Научното Жури да оценят положително дисертационния труд за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“ на дисертанта Цветомир Марио Делийски в професионално направление 7.3 Фармация, научна специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията.

15.02.2022г.

Изготвил становището:.....

/ доц.К.Андреевска, дф/